

สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

หลังจาก สปป. ลาวได้มีการเปลี่ยนแปลงการปกครองในปี พ.ศ. ๒๕๑๘ เป็นต้นมา พรรครัฐบาลได้ส่งเสริมการศึกษาอย่างจริงจังและต่อเนื่อง และขยายระบบการศึกษาไปสู่ท้องถิ่น เพื่อการจัดการไม่รู้หนังสือให้หมดสิ้นไป โดยใช้หลักสูตรภาษาลาวเป็นภาษาราชการ ประชาชนลาวต้องพูดและเขียนภาษาลาวได้เป็นอย่างดี ระบบการศึกษาประกอบด้วย การศึกษาก่อนวัยเรียน การศึกษาอนุบาล ประถมศึกษา มัธยมศึกษา ตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลาย อาชีวศึกษา เทคนิคศึกษาและอุดมศึกษาสาขาวิชาต่าง ๆ

ภาพรวมนโยบายด้านการศึกษา

แผนพัฒนาเศรษฐกิจ-สังคมแห่งชาติ ๕ ปี ครั้งที่ ๘ (๒๐๑๖-๒๐๒๐) ของ สปป.ลาว ชี้ให้เห็นว่า สปป.ลาว มีการปรับปรุงหลายนโยบายเพื่อรับประกันให้ทุกคนเข้าถึงการศึกษาได้อย่างทั่วถึง และมีคุณภาพ ทั้งให้บรรลุเป้าหมายที่วางไว้ คือ ให้เด็กในเกณฑ์อายุ ๓-๕ ปี ได้เข้าเรียนมากกว่า ร้อยละ ๕๕ อัตราเข้าเรียนรวมของเด็กอายุ ๕ ปี ให้ได้ร้อยละ ๗๐ อัตราเข้าเรียนมากที่สุดที่ชั้นประถม ให้ได้ร้อยละ ๙๙ อัตราคงเหลือของนักเรียนชั้นประถม ให้ได้ร้อยละ ๙๐ อัตราเข้าเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ให้ได้ร้อยละ ๘๕ และมัธยมศึกษาตอนปลาย ให้ได้ร้อยละ ๗๕ รวมทั้งส่งเสริมให้นักเรียนที่จบมัธยมศึกษาตอนต้นเข้าเรียนในสายวิชาชีพให้ครอบคลุมประมาณ ร้อยละ ๓๐ ของนักเรียนที่จบการศึกษาทั้งหมด และได้เรียนต่อมัธยมศึกษาตอนปลาย ร้อยละ ๖๐ มุ่งส่งเสริมให้อัตราการรู้หนังสือของประชาชนในกลุ่มอายุ ๑๕-๒๔ ปี ร้อยละ ๙๙ และในกลุ่มอายุ ๑๕ ปีขึ้นไป ร้อยละ ๙๕ พร้อมทั้งส่งเสริมให้ทุกคนในสังคมได้ออกกำลังกาย – เล่นกีฬา ให้ได้ร้อยละ ๓๐ ของประชากรทั้งหมด ทั้งนี้ เพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีความรู้ความสามารถตอบสนองต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ-สังคม โดยเฉพาะการวางพื้นฐานในการสร้างกำลังแรงงาน ให้มีทักษะ มีคุณภาพสูง สามารถแข่งขัน และเชื่อมโยงกับภูมิภาคและสากล นอกจากนี้ ยังยกระดับมาตรฐานครูผู้สอน พร้อมทั้งส่งเสริมให้มีจำนวนครูที่เพียงพอ สร้างโรงเรียนต้นแบบ ส่งเสริมการอ่าน และจัดสรรอุปกรณ์ การเรียน-การสอนให้เพียงพอ ปรับปรุงนโยบายการเลื่อนชั้นเรียน และนโยบายอื่นๆ และสำหรับผู้ที่ปฏิบัติงานอยู่ที่ห่างไกลให้มีความเหมาะสม และส่งเสริมให้ภาคเอกชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน การศึกษาและกีฬาให้มากขึ้น โดยเฉพาะขยายโรงเรียนอนุบาล ประถม มัธยม วิทยาลัย โรงเรียนวิชาชีพ ให้มีอยู่ในท้องถิ่นต่างๆ มากขึ้น ปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอน อุปกรณ์ หลักสูตร ห้องทดลองต่าง ๆ เพื่อสร้างศักยภาพในการพัฒนาเศรษฐกิจ-สังคม ของชาติ ในอนาคต

● การศึกษาในระบบโรงเรียน

๑. การศึกษาก่อนวัยเรียนเป็นการศึกษาขั้นหนึ่ง ประกอบด้วยการเล่นเด็กและอนุบาลศึกษา ซึ่งมีหน้าที่พัฒนาด้านร่างกาย ความคิด จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ และพรสวรรค์ เพื่อเตรียมเข้าเรียนในระดับประถมศึกษา

๒. การศึกษาระดับอนุบาล โรงเรียนอนุบาลใน สปป. ลาว มีทั้งโรงเรียนที่เป็นของรัฐบาลและเอกชน เปิดรับนักเรียนตั้งแต่อายุ ๓-๖ ปี ใช้เวลาเรียน ๓ ปี แบ่งเป็นชั้นอนุบาล ๑-๓ เมื่อจบชั้นอนุบาลแล้วจะเข้าเรียนในระดับประถมศึกษาต่อไป

๓. ระดับประถมศึกษาเป็นการศึกษาขั้นพื้นฐานของสายสามัญ ซึ่งเป็นความรู้พื้นฐานที่จำเป็น และ การศึกษาภาคบังคับ โดยไม่เก็บค่าเรียน สำหรับประชาชน สปป. ลาว ที่มีอายุ ๖ ปีขึ้นไป ต้องไปเข้าเรียน และเรียนให้จบตามหลักสูตรชั้นประถมศึกษา ซึ่งกำหนดเวลาเรียน ๕ ปี

๔. ระดับมัธยมศึกษาเป็นการศึกษาถัดจากชั้นประถมศึกษาขึ้นไป ซึ่งมีหน้าที่บริการความรู้ที่จำเป็นเพื่อการศึกษาต่อหรือการประกอบอาชีพตามความเหมาะสม ชั้นมัธยมศึกษา ประกอบด้วย ๒ ระดับ คือ ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลาย เป็นการเรียนการสอนความรู้ทั่วไป และความรู้เทคนิคสังเคราะห์ขั้นพื้นฐาน และมีกำหนดเวลาเรียนช่วงชั้นละ ๓ ปี

● การศึกษาสายอาชีพ

การเข้าศึกษาต่อในสายอาชีพใช้เวลาศึกษา ๓ ปี ในวิทยาลัยเทคนิคต่างๆ เช่น ด้านไฟฟ้า ก่อสร้าง บัญชี ป่าไม้ เป็นต้น แบ่งออกเป็น ๓ ประเภท ได้แก่

๑. โรงเรียนอาชีวศึกษา (๘+๒ ปี) หรือ Vocational School ให้การฝึกอบรมเทคนิควิชาชีพแรงงาน เช่น การฝึกอบรมครูโรงเรียนอนุบาล โรงเรียนการบัญชี และโรงเรียนการพยาบาล

๒. โรงเรียนเทคนิคระดับกลาง (๑๑+๓ ปี) หรือ Middle technical school ให้การฝึกอบรมเทคนิควิชาชีพระดับกลาง เช่น สถาบันโพลีเทคนิค โรงเรียนเทคนิค Pakpasack และวิทยาลัยเทคนิคอื่นๆ เป็นต้น

๓. โรงเรียนเทคนิคระดับสูง (๑๑+๓ ปี) หรือ Higher Technical school ให้การฝึกอบรมเทคนิควิชาชีพขั้นสูง

● การศึกษาระดับอุดมศึกษาหรือการศึกษาขั้นสูง

รวมถึงการศึกษาด้านเทคนิคสถาบันการศึกษาขั้นสูงหรือมหาวิทยาลัยซึ่งอยู่ในความดูแลและรับผิดชอบของกรมอาชีวศึกษาและมหาวิทยาลัยกระทรวงศึกษาธิการ ยกเว้นการศึกษาเฉพาะทางซึ่งอยู่ในความดูแลของกระทรวงอื่น โดยเมื่อเด็กจบการศึกษาในระดับประถมและมัธยมศึกษาแล้วจะมีการคัดเลือกนักเรียนเพื่อเสนอกระทรวงศึกษาธิการให้ได้เข้าศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น ได้แก่

๑. มหาวิทยาลัยแพทยศาสตร์ (เวียงจันทน์) ใช้เวลาศึกษา ๖ ปี สังกัดกระทรวงสาธารณสุข

๒. มหาวิทยาลัยแห่งชาติ (ดงโคก) ใช้เวลาศึกษา ๔ ปี

๓. สถาบันสรรพวิชา (National Polytechnic Institute) ใช้เวลาศึกษา ๖ ปี

สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว มีมหาวิทยาลัยของรัฐบาล จำนวน ๕ แห่ง ดังนี้

๑. มหาวิทยาลัยแห่งชาติ ตั้งอยู่ที่นครหลวงเวียงจันทน์ มุ่งสู่ความเป็นเลิศด้านการค้นคว้าและวิจัยทางวิทยาศาสตร์

๒. มหาวิทยาลัยวิทยาศาสตร์สุขภาพ เป็นมหาวิทยาลัยที่ก่อตั้งโดยแยกจากคณะด้านการแพทย์ จากมหาวิทยาลัยแห่งชาติ

๓. มหาวิทยาลัยสุพานุงค์ นครหลวงพระบาง สำหรับรองรับนักเรียนจากนครหลวงทางภาคเหนือ ส่งเสริมด้านอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว และวิศวกรรมเพื่อไปสู่ความเป็น Excellence Center

๔. มหาวิทยาลัยสะหวันนะเขต ทางตอนกลางของประเทศ ซึ่งตั้งอยู่บนเส้นทางระเบียงเศรษฐกิจ East-West Economic Corridor ส่งเสริมการศึกษาด้านการค้าและ Logistic

๕. มหาวิทยาลัยจำปาสัก สำหรับรองรับนักเรียนจากแขวงทางภาคใต้ มุ่งเน้นการศึกษาสาขาเกษตรกรรม

ความร่วมมือด้านการศึกษา ระหว่างราชอาณาจักรไทยและสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

● ความร่วมมือด้านการศึกษาไทย - สปป. ลาว

กระทรวงศึกษาธิการไทยมีบทบาทสำคัญยิ่ง ในการดำเนินความร่วมมือกับสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวอย่างต่อเนื่องและเป็นรูปธรรม นับตั้งแต่ผู้บริหารระดับสูงของทั้งสองประเทศได้ร่วมลงนามในบันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือด้านการศึกษาเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๗ (ค.ศ. ๒๐๐๔) และต่อมาได้มีการลงนามในบันทึกความเข้าใจ เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๖๑ (ค.ศ. ๒๐๑๘)

ไทย และ สปป. ลาว มีความตกลงร่วมกันที่จะแลกเปลี่ยนการเยือนของผู้บริหารระดับสูงของทั้งสองประเทศ รวมทั้งการแลกเปลี่ยนนักศึกษา คณาจารย์ และนักวิจัย ในการสนับสนุนทุนการศึกษาและการวิจัย ตลอดจนการพัฒนาตำราหลักสูตรการเรียนการสอน รวมทั้งความร่วมมือด้านต่าง ๆ ได้แก่ การพัฒนาการศึกษาปฐมวัย การศึกษาพิเศษ การทำวิจัยทางการศึกษา การอบรมครูด้านสะเต็มศึกษา การจัดการศึกษาดูงานและฝึกอบรมให้แก่ สปป.ลาว โครงการทุนการศึกษา Thailand Scholarship การรับรองคุณวุฒิทางการศึกษา การจัดการหลักสูตรทวิภาคี ตลอดจนโครงการส่งเสริมความร่วมมือที่ใกล้ชิดของหน่วยงานในพื้นที่ชายแดน

ความร่วมมือด้านการศึกษาขั้นพื้นฐาน อาชีวศึกษา และการศึกษานอกโรงเรียน

นอกจากความร่วมมือดังกล่าวแล้ว กระทรวงศึกษาธิการยังให้ความร่วมมือในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาแก่ฝ่ายลาวในทุกระดับอย่างต่อเนื่อง อาทิ ความร่วมมือด้านการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีการจัดฝึกอบรมหลักสูตรด้านการบริหารและการจัดการศึกษาให้แก่คณะผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ของลาว ความร่วมมือด้านการอาชีวศึกษา มีการให้ความช่วยเหลือแก่สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวในการพัฒนาโรงเรียนเทคนิค และการอบรมทักษะวิชาชีพ และความร่วมมือด้านการศึกษานอกโรงเรียน มีการจัดการศึกษาทางไกลให้แก่ฝ่ายลาว ทั้งหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน และหลักสูตรการศึกษาต่อเนื่อง

ความร่วมมือด้านการฝึกอบรมทักษะวิชาชีพ

กระทรวงศึกษาธิการไทยยังได้ให้ความร่วมมือกับฝ่ายลาวในการฝึกอบรมด้านวิชาชีพ การผลิตสื่อการสอนด้วยคอมพิวเตอร์ การผลิตสื่อสิ่งพิมพ์และสื่อการเรียนการสอนโดยใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ ในโครงการ “สานสัมพันธ์เพื่อนบ้าน” กระทรวงศึกษาธิการได้ให้ความร่วมมือแก่ฝ่ายลาวอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๙

● การประชุมสำคัญ

๑. การประชุมความร่วมมือทางวิชาการไทย - สปป. ลาว ครั้งที่ ๒๔ เมื่อวันที่ ๒๒ - ๒๕ สิงหาคม ๒๕๖๕ ณ เมืองหลวงพระบาง สปป.ลาว มีอธิบดีกรมความร่วมมือระหว่างประเทศ กระทรวงการต่างประเทศ (นางอุรวิรัชต์ เจริญโต) เป็นประธานร่วมกับหัวหน้ากรมเอเชีย - แปซิฟิกและแอฟริกา กระทรวงการต่างประเทศ แห่ง สปป.ลาว (นายวิโรต สุนดาร) โดยมีผู้แทนจากหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมประชุม ที่ประชุมมีการพิจารณาทบทวนผลการดำเนินงานที่ผ่านมา ทหาหรือปัญหา อุปสรรคในการดำเนินงาน แก้ไขปัญหา รวมทั้งการเสนอโครงการและแผนงานใหม่ ภายใต้แผนความร่วมมือเพื่อการพัฒนาไทย - ลาว ระยะ ๓ ปี ฉบับใหม่ (ปี ๒๕๖๖ - ๒๕๖๘)

ผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการได้มีโอกาสพบหารือกับผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการและกีฬาของ สปป.ลาว ที่เข้าร่วมการประชุมในครั้งนี้ ได้แก่ ๑) นางทองแสง สมจันทะวง ตำแหน่ง รองหัวหน้ากรมความร่วมมือกับต่างประเทศ และเลขาธิการคณะกรรมการแห่งชาติว่าด้วยยูเนสโกของ สปป.ลาว และ ๒) นางลัดตะนา ชันทะวง ตำแหน่ง เจ้าหน้าที่แผนความร่วมมือสองฝ่าย กระทรวงศึกษาธิการและกีฬาแห่ง สปป.ลาว ในการหารือครั้งนี้ ผู้แทนฝ่ายลาวแจ้งว่า ประสงค์จะขอความร่วมมือจากฝ่ายไทยจัดการศึกษาตามโครงการ Learning City เพื่อเป็นแบบอย่างในการนำเสนอเมืองของ สปป.ลาว เป็นเมืองแห่งการเรียนรู้ และผู้แทนฝ่ายไทยได้เสนอให้ฝ่ายลาวเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมคณะทำงานร่วมด้านการศึกษา (Joint Working Group) ภายใต้ MOU ไทย - ลาว ซึ่งในขั้นต้น ฝ่ายลาวรับที่จะนำไปพิจารณา โดยแจ้งว่า อาจจัดขึ้น ณ เมืองหลวงพระบางหรือเมืองวังเวียง และจะได้ประสานฝ่ายไทยเพื่อหารือรายละเอียดร่วมกันต่อไป

๒. การประชุมคณะกรรมการร่วมว่าด้วยความร่วมมือทวิภาคีไทย - สปป. ลาว ครั้งที่ ๒๒

ไทยเป็นเจ้าภาพการประชุมคณะกรรมการร่วม (JC) ว่าด้วยความร่วมมือทวิภาคีไทย - ลาว ครั้งที่ ๒๒ ณ กรุงเทพฯ เมื่อวันที่ ๓ - ๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ โดยมีรองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศเป็นประธานร่วมกับรัฐมนตรีว่าการกระทรวงต่างประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (สปป. ลาว) ที่ประชุมมีการหารือเกี่ยวกับประเด็นความร่วมมือด้านการศึกษาเพื่อยืนยันความพร้อมของฝ่ายไทยที่จะร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้านการศึกษาของฝ่ายลาว โดยเฉพาะการพัฒนาศักยภาพด้าน STEM และอาชีวศึกษาให้แก่บุคลากรด้านการศึกษาของฝ่ายลาว

การประชุมคณะกรรมการร่วมว่าด้วยความร่วมมือทวิภาคีไทย - ลาว ครั้งที่ ๒๒ ประสบผลสำเร็จอย่างดียิ่ง โดยทั้งสองฝ่ายจะผลักดันและสานต่อประเด็นความร่วมมือ กิจกรรมและโครงการด้านการศึกษาให้มีความคืบหน้า ซึ่งประเด็นที่อยู่ในการดำเนินงานของกระทรวงศึกษาธิการส่วนใหญ่เป็นโครงการความร่วมมือทางวิชาการที่สนับสนุนการพัฒนาการศึกษาของ สปป.ลาว โดยเฉพาะโครงการภายใต้แผนความร่วมมือเพื่อการพัฒนาระยะ ๓ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๕) (ค.ศ. ๒๐๒๐ - ๒๐๒๒) อาทิ การพัฒนาการศึกษาปฐมวัย การศึกษาพิเศษ การอบรมครูด้านสะเต็มศึกษา (STEM Education) โดยปรับรูปแบบให้สอดคล้องกับสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-๑๙ รวมทั้งการจัดการศึกษาดูงานและฝึกอบรมให้แก่บุคลากรของ สปป.ลาว เป็นต้น

๓. การประชุมคณะทำงานร่วมด้านการศึกษา ไทย - สปป.ลาว ครั้งที่ ๑ (1st Joint Working Group Meeting on Education) เมื่อวันที่ ๖ มิถุนายน ๒๕๖๒ ณ จังหวัดชลบุรี

การประชุมคณะทำงานร่วมฯ ครั้งนี้ เป็นผลสืบเนื่องจากการลงนามในบันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือด้านการศึกษาไทย - สปป. ลาว เมื่อวันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๖๑ และมีวัตถุประสงค์เพื่อทบทวนความร่วมมือด้านการศึกษาที่ผ่านมา รวมถึงความร่วมมือด้านการศึกษาอื่น ๆ ที่ทั้งสองฝ่ายมีความสนใจที่จะดำเนินการร่วมกันในอนาคต ซึ่งที่ประชุมมีการพิจารณาความร่วมมือด้านการศึกษาในทุกๆ ระดับ รวมถึงการศึกษาพิเศษ และการศึกษานอกระบบ ที่ฝ่ายลาวให้ความสำคัญ

.....

ข้อมูล กลุ่มความร่วมมือทวิภาคี สต.สพ.
๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๕

ศาสตราจารย์ ดร. พุท ชิมมาลาวงศ์
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการและกีฬา สปป. ลาว

สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีสาขาประวัติศาสตร์และภูมิศาสตร์ (พ.ศ. 2525) ปริญญาโทสาขามนุษย์ศึกษา (พ.ศ. 2542) และปริญญาเอกสาขาสังคมวิทยา (พ.ศ. 2552) จากมหาวิทยาลัย Freiburg

ตำแหน่งสำคัญด้านการศึกษา

- อาจารย์อาวุโสที่มหาวิทยาลัยการสอนเวียงจันทน์ (พ.ศ. 2525-2538)
- คณบดีคณะสังคมศาสตร์ (พ.ศ. 2547-2556) และรองอธิการบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา
- การวิจัยและความร่วมมือระหว่างประเทศ ณ มหาวิทยาลัยแห่งชาติ สปป. ลาว (พ.ศ. 2557-2562).
- ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2562 ได้ทำงานให้กับกระทรวงศึกษาธิการและการกีฬาของ สปป.ลาว
- ระหว่างปี พ.ศ. 2562 ถึง 2564 ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการและกีฬา
- เดือนเมษายน 2564 ได้รับการแต่งตั้งจากรัฐบาล สปป. ลาวให้ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการและกีฬา
- มีผลงานตีพิมพ์และร่วมเรียบเรียงบทความในวารสารด้านสังคมศาสตร์หลายฉบับ รวมทั้ง “พิธีกรรมข้าวและความทันสมัย: กรณีศึกษาของ สปป.ลาว”

อ้างอิง

<https://www.bic.moe.go.th/>

<https://mfa.go.th/th/index>

<https://www.open-laos.eu/about/partners>

<https://edulaos.wordpress.com/>

<http://www.anantasook.com/lao-pdr-education-system/>

<https://www.eef.or.th/news-๐๙-๙-๒๐/>

https://www.academia.edu/๒๒๒๙๔๘๒๖/%E๐%B๘%๘๑%E๐%B๘%B๒%E๐%B๘%A๓%E๐%B๘%A๘%E๐%B๘%B๖%E๐%B๘%๘๑%E๐%B๘%A๙%E๐%B๘%B๒%E๐%B๘%A๕%E๐%B๘%B๒%E๐%B๘%A๗_๑_?source=swp_share

<http://www.ojs.mcu.ac.th/index.php/BAS/article/viewFile/๖๖๙๙/๔๓๘๑>

<https://www.youtube.com/watch?v=CRtnHKiB๒zE>

สืบค้นเมื่อวันที่ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๕